

REVISIONSRAPPORT
GRANSKNING AV
Tekniska nämnden
Verksamhetsåret 2019

Ansvarig: Therese Norrbelius

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	REVISIONSKRITERIER.....	4
4	METOD	4
5	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
5.1	STYRNING OCH UPPFÖLJNING.....	4
5.1.1	Har nämnden antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet?.....	4
5.1.2	Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål?	5
5.1.3	Har nämnden en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?.....	5
5.2	MÅLUPPFYLLNAD	5
5.2.1	När nämnden fastställda mål för ekonomin?.....	5
5.2.2	När nämnden fastställda mål för verksamheten?	6
5.2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser i verksamhet och ekonomi?.....	6
5.3	INTERN KONTROLL	7
5.3.1	Bedriver nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?.....	7
5.3.2	Genomför nämnden riskanalyser av uppdrag och verksamhet?.....	7
5.3.3	Får nämnden återrapportering av beslut som fattats på delegation?	8
5.3.4	Följer protokollen kommunallagen?	8
5.4	SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	8
6	KVALITETSSÄKRING	9
7	ANSVARIGA FÖR GRANSKNINGENS GENOMFÖRANDE	9

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsredovisning som bedrivs inom nämndernas och styrelsernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna/styrelserna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syfte

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för bedömning av styrelsernas och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse.

Revisionsfrågor

Styrning och uppföljning

- Har nämnden antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet?
- Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål?
- Har nämnden en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?

Måluppfyllnad

- När nämnden fastställda mål för ekonomin?
- När nämnden fastställda mål för verksamheten?
- Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser i verksamhet och ekonomi?

Intern kontroll

- Bedriver nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?
- Genomför nämnden riskanalyser av uppdrag och verksamhet?
- Får nämnden återrapportering av beslut som fattats på delegation?
- Följer protokollen kommunallagen?

Avgränsning

Den grundläggande granskningen omfattar även granskning av delårsrapport och årsredovisning. Granskning av delårsrapporter och årsredovisning sker enligt separat projektplan.

3 REVISIONSKRITERIER

Grund för bedömning har främst utgjorts av relevant lagstiftning samt interna styrdokument som:

- Fullmäktigebeslut
- Reglementen
- Delegationsbestämmelser
- Budget 2019
- Kommunallagen

4 METOD

Granskningen utförs genom inhämtning och granskning av styrande dokument, hearing, dialog, inhämtning av skriftliga svar på frågor. Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

5 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

Tekniska nämnden är en ny nämnd från 2019 som till stora delar ersatt den tidigare nämnden Utförarstyrelsen.

Enligt nämndens budget och verksamhetsplan för 2019 ansvarar nämnden för:

- att sköta om samtliga kommunala byggnader/anläggningar med tillhörande tomtmark
- ta hand om kulturellt värdefulla byggnader, skyddsområden, offentliga platser, informationsplatser, stadsnära skogar och stränder
- det lokala trafiksäkerhetsarbetet och lokala trafikföreskrifter
- färdtjänstfrågor
- investeringar med undantag av kultur- och fritidsnämndens investeringar.
- återvinningscentralerna, avfallsplan och renhållningstaxa
- vatten och avlopp (VA) samt taxa för VA
- underhåll av branddammar inom kommunen.
- sköta om byggnader som överlämnats till tekniska nämnden samt fast och lös egendom som inte förvaltas av någon annan
- utveckling av e-förvaltning och e-tjänster inom tekniska nämndens ansvarsområde.
- att utöver tekniska nämndens egna verksamhet utföra de uppdrag kommunens övriga nämnder beställer av tekniska nämnden

5.1 STYRNING OCH UPPFÖLJNING

5.1.1 Har nämnden antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet?

Budget och verksamhetsplan för 2019 antogs av Utförarstyrelsen i juni 2018¹. Beslutet skickades till Kommunledningsförvaltningen, enligt notering i protokoll.

¹ Protokoll 2018-06-07 Utförarstyrelsen §18 Budget 2019 med flerårsplan. Dnr 1023-2018

5.1.2 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål?

Kommunfullmäktige har beslutat om hållbarhetsmål inom fyra kategorier; demokratisk, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Nämnden har i sin budget brutit ner fem kommunövergripande mål inom ekologisk hållbarhet till 16 nämndspecifika mål. Samtliga mål är mätbara och är i huvudsak formulerade att utfallet ska öka eller minska i jämförelse med föregående år.

Inom ekonomisk hållbarhet har fyra mål brutits ner till åtta nämndspecifika mål. Samtliga mål är mätbara.

Utöver nämndens mål har kommunfullmäktige pekat ut 22 kvalitetsindikatorer. Flertalet av indikatorerna har koppling till nämndens mål

5.1.3 Har nämnden en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?

Nämnden följde upp första tertialet vid ett extrainsatt sammanträde i juni². Anledningen till att inte tertialrapporten fastställdes vid sammanträdet i maj var tidsbrist. Enligt förvaltningens ekonom är tidplanen för 2020 bättre planerad.

Delårsbokslut per 31 augusti följdes upp av nämnden vid sammanträdet i oktober och årsbokslut för 2019 vid sammanträdet i februari 2020³.

Månadsrapporter för mars, september och oktober har rapporterats som informationsärenden vid nämndens sammanträden. Inga beslut har fattats i samband med rapporteringarna och det finns inga handlingar där det går att utläsa vad som rapporterats⁴.

Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har följts upp vid tertialbokslut per april och augusti⁵. Några av nämndens mål följs enbart upp årsvis. Nämndens samtliga mål har följts upp och rapporterats i årsbokslutet.

Bedömning

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet och brutit ner fullmäktiges mål till uppföljningsbara mål.
- Ekonomi har följts upp i samband med månadsrapporter, delårs- och årsbokslut. Månadsrapporterna har behandlats som informationsärenden. Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har rapporterats vid delårs- och årsbokslut.

5.2 MÅLUPPFYLLNAD

5.2.1 När nämnden fastställda mål för ekonomin?

Nämnden redovisar för 2019 ett resultat på – 5,3 mkr. Årets resultatkrav var 4,3 mkr. Resultatkravet avser den externa intäktsfinansierade verksamheten som är campingen och biogasanläggningen vilka redovisar ett positivt resultat på 4,4 mkr.

² Protokoll Tekniska nämnden 2019-06-03 § 32

³ Protokoll Tekniska nämnden 2019-10-02 § 54, 2020-02-26 § 21

⁴ Protokoll Tekniska nämnden 2019 §21, §80, §91

⁵ Protokoll 2019-06-03 §32, 2019-10-02 §54

Kostnader för vinterväghållning är 11,5 mkr högre än budget. I nämndens årsredovisning uppges att åtgärder för att minimera underskottet vidtogs inför det andra halvåret. Det framgår inte vilka åtgärder som avses.

5.2.2 När nämnden fastställda mål för verksamheten?

Nämnden har återredovisat 26 nämndspecifika mål varav 17 redovisas som uppfyllda.

Enligt skriftliga svar på frågor är följande mål svåra att nå:

- Fastighetsvärmepannor ska öka andelen bibränsle jmf med 2017. Orsaken uppges vara att det varit leveransproblem av HVO och RME⁶.
- Storsjöbadet ska minska sin energianvändning per kvm med minst 17% till 2030 jämfört med 2013. Delmål Storsjöbadet ska inte öka sin energianvändning jämfört med 2013. Efter beslut om renovering ska en ny handlingsplan tas fram.
- Uppföljning av alla miljökrav som ställs i upphandlingar i projekt överstigande 1 mkr. Målet ska revideras. I årsredovisningen uppges att uppföljning inte har skett systematiskt.
- Kostnad akut underhåll minska. Ekonomiska resurser saknas och redovisningsprinciperna ska ses över.
- Kostnad planerat underhåll öka. Ekonomiska medel saknas i förhållande till fastighetsytan.

Svårigheten med att nå målen för fastighetsunderhåll har uppmärksammats i revisorernas fördjupade granskning av "Fastighetsunderhåll av skolor- och förskolor"⁷.

5.2.3 Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser i verksamhet och ekonomi?

Av nämndens reglemente framgår att beslut om åtgärder för att minska kostnaderna och redovisa detta till kommunstyrelsen omedelbart ska fattas om nämnden upptäcker att ett överskridande av budget är på väg att ske.

Nämndens presidium har i skriftliga svar på frågor uppgett att det i de fall det finns avvikelser rapporteras till nämnden tillsammans med en orsaksanalys och eventuellt förslag på åtgärder för att nå målet. Vi kan dock inte finna att nämnden fattat några beslut om åtgärder gentemot förvaltningen, t.ex. i form av uppdrag till förvaltningschef om effektiviserings- eller besparingsåtgärder. Vid redovisning av avvikelser har nämnden beslutat om att äska medel och begärt om att ändra tidigare fastställda mål.

Uppföljningen av ekonomin i samband med tertiärrapporten per april visade en prognos på ett resultat på 2,5 mkr jämfört med budget på 4,3 mkr.⁸ Beslut fattades om att överlämna budgetuppföljning och prognos till fullmäktige. I beslutet föreslås fullmäktige att bevilja ersättningar för bl.a. fordonshyror med 1,3 mkr och tilläggsanslag för bl.a. kostnader för tomma lokaler. Vidare föreslår nämnden justering av fyra nämndsmål/verksamhetsmål.

Vid uppföljningen av delårsrapporten för det andra tertialet redovisades en preliminär prognos på -9,2 mkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på -13,5 mkr. Avvikelsen uppges bero på *ökade kostnader för vinterväghållning, bidrag till enskilda vägar, bostadsanpassningar, evakuering av rådhuset samt ökade livsmedelskostnader.*⁹ Av protokollet

⁶ HVO – förnybar diesel helt fri från koldioxidutsläpp, RME - biodiesel

⁷ Dnr: Rev/0018/2019

⁸ Protokoll Tekniska nämnden 2019-06-03 § 32

⁹ Protokoll Tekniska nämnden 2019-10-02 § 54

framgår att nämnden föreslår fullmäktige att bevilja tilläggsanslag för årets vinterväghållning samt justera bidragen för tillkommande kostnader för ombyggnationer och de ökade kostnader som nämnts samt tillägg för investeringar bl.a. för anpassning av lokalerna på Österäng där förutsättningarna uppges ändrats väsentligt efter att investeringsbeslutet togs.

Utifrån vad som framgår av protokollen har nämnden inte följt upp vad fullmäktige fattat för beslut avseende de tilläggsanslag som begärts eller om nämndens mål justerats enligt nämndens förslag.

Bedömning

- Nämnden når inte sitt ekonomiska mål utan redovisar ett underskott på - 5,3 mkr, vilket är en avvikelse på 9,6 mkr.
- Nämnden når ca 2/3 av sina verksamhetsmål.
- Utifrån protokoll kan vi inte utläsa att nämnden fattat några beslut om åtgärder som de själva kan påverka. De beslut som fattats avser begäran om tilläggsanslag och kompensation från fullmäktige samt justering av mål. Någon uppföljning av dessa beslut kan inte utläsas av nämndens protokoll.

5.3 INTERN KONTROLL

5.3.1 Bedriver nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?

I nämndens reglemente framgår att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen.

Internkontrollplaner hanteras i Stratsys där verksamhetens controllers och en ekonom analyserar och planerar uppföljningar.

Nämnden beslutade om förvaltningens internkontrollplan vid sammanträdet i januari. Planen innehåller 13 identifierade risker. Vid delrapportering till nämnden i oktober följdes sju risker upp varav förvaltningen bedömt tre som hanterade med tillfredställande resultat.¹⁰ Inga kommentarer om avvikelser framgår av protokoll eller bilagd tjänsteskrivelse. En slutlig uppföljning rapporterades till nämnden vid sammanträdet i februari 2020.

Som tidigare nämnts har delårs- och årsbokslut rapporterats löpande till nämnden. Månadsrapporter för mars, september och oktober har rapporterats som informationsärenden vid nämndens sammanträden. Eftersom inga beslut har fattats i samband med rapporteringarna och det inte finns några handlingar till dessa ärenden går det inte att utläsa vad som rapporterats¹¹.

5.3.2 Genomför nämnden riskanalyser av uppdrag och verksamhet?

Nämnden har i skriftliga svar på frågor uppgett att det görs risk- och konsekvensanalyser i samband med organisationsförändringar och förändringar i kontorsmiljön. Riskanalyser görs för miljö utifrån rutin i Miljöhandboken. Under 2018 har projektet Samlat lednings-system inventerat och gjort övergripande riskanalyser på processerna i samtliga enheter. Projektet pågår fortfarande.

¹⁰ Protokoll Tekniska nämnden 2019-02-06 §5, 2019-10-02 §55

¹¹ Protokoll Tekniska nämnden 2019 §21, §80, §91

Inga riskanalyser har rapporterats till nämnden under verksamhetsåret.

5.3.3 Får nämnden återrapportering av beslut som fattats på delegation?

Enligt den nya kommunallagen får nämnden själv besluta i vilken utsträckning beslut som fattats på delegation ska anmälas till dem. Lagen styr inte hur protokollen ska utformas avseende detta mer än att beslutet ska protokollföras och tillkännages vilket innebär att det räcker att det dokumenteras att ett beslut fattats och att detta tillkännages på anslags-tavlan.

Vid nämndens sammanträden anmäls delegationsbeslut enligt förteckning. Vid några av årets möten finns en delegationslista bilagd i handlingarna där det framgår diarienummer, datum, ärende och delegat. I andra fall hänvisar beslutet till en förteckning som inte finns med som handling till ärendet. Av protokollen framgår varken beslut, ärende eller delegat.

Vi har begärt att få ta del av listorna från tre av årets möten för att verifiera att beslut är fattade i enlighet med delegationsbestämmelserna. Granskningen visar att det i vissa fall inte går att utläsa vilket belopp delegaten beslutat om. Det förekommer även att det inte går att utläsa vad beslutet avser vilket gör det svårt att bedöma om delegationsbestämmelserna har följts.

5.3.4 Följer protokollen kommunallagen?

Nämndens protokoll har justerats och anslagits i enlighet med kommunallagen. Av protokollen framgår vilka ledamöter som närvarat och vilka ärenden som handlagts.

Bedömning

- Det finns en systematik i internkontrollarbetet när gäller den årliga riskinventeringen som dokumenteras i Stratsys och utmynnar i nämndens internkontrollplan. Internkontrollplanen har också följts upp av nämnden.
- Nämnden har följt upp det ekonomi och verksamhet, men har inte fattat några åtgärdsbeslut när avvikelser rapporterats.
- Fattade delegationsbeslut har anmälts vid nämndens sammanträden. Det framgår dock inte av protokollen vad som beslutats. Nämnden kan med fördel bifoga en förteckning av delegationsbesluten där det framgår delegat, vad som beslutats och diarienummer för att kunna identifiera besluten.
- Nämndens protokoll har justerats och anslagits i tid.

5.4 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Utifrån den grundläggande granskningen bedömer vi att nämnden kan utveckla sin styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet.

Vi rekommenderar nämnden att:

- Vid rapporterade avvikelser avseende ekonomi och verksamhet fatta beslut om påverkbara åtgärder och i högre utsträckning ta del av de åtgärder som genomförs på förvaltningsnivå.
- Vidta åtgärder för att öka andelen uppfyllda mål.
- Vid begäran om tilläggsanslag, justeringar och förändrade mål följa upp fullmäktiges beslut.

- Tydligare redogöra i protokollen vilka delegationsbeslut som fattats för att säkerställa medborgarnas insyn.

6 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har givits möjlighet faktagranska revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

7 ANSVARIGA FÖR GRANSKNINGENS GENOMFÖRANDE

Projektledare:

Therese Norrbelius
Certifierad kommunal revisor

Kvalitetssäkring:

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör